

Bibliotekaren

Tidsskrift for Bibliotekarforbundet

Breivoll ser på tegneserier:
Manga i Aftenlandet

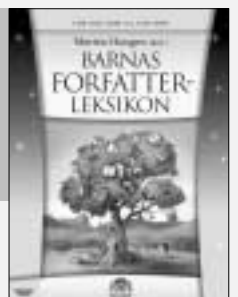
Hva trengs av
bibliotekar-
kompetanse
i framtida?

12
2003

På tur til
Murmansk

Bibliotekarer bak
Barnas forfatterleksikon

Innhold:

Lederen har ordet	side 3
Styrets novembermøte	side 4
Studietur til Alexandria	side 5
BRODD-avtalen fornyet for 2 år	side 6
Ordførertreff i Rana bibliotek	side 6
Hva trengs av bibliotekarkompetanse i framtida?	side 8
Barnas forfatterleksikon	side 15
Sans og samling: Manga i Aftenlandet	side 16
"Rystende" tur til Murmansk	side 18

Bibliotekaren

ISSN 0804-4147

Bibliotekaren er Bibliotekarforbundets tidsskrift og utkommer hver måned.

Ansvarlig redaktør

Erling Bergan

Redaksjonens adresse

Runnen 4, 6800 FØRDE

Tlf.: 57 82 07 65

Mobil: 91 31 80 01

Faks: 85 03 16 64

Epost: erling.bergan@bibforb.no

Redaksjonsgruppa

Erling Bergan (redaktør)

Anja Angelskår Mjelde (redigerer)

Monica Deildok (forbundsleder)

Mona Magnussen (forbundets nestleder)

Thor Bjarne Stadshaug (organisasjonssekretær)

Stoff

Vi mottar stoff i alle former. Tekster foretrekker vi som filer i *RiktTekstFormat (rtf)*. Usignerte artikler står for redaktørens regning.

Abonnement

Kr. 290,- pr. år betales til BFs girokonto 6039.05.64093. Merk innbetalingen «Abonnement». Alle henvendelser om abonnement rettes til BFs sekretariat i Lakkegata 21, 0187 Oslo, tlf. 22 17 04 95, faks 22 17 04 96, epost: bf@bibforb.no.

Annonsepriser

1/8 side kr. 800

2/8 side kr. 1400

3/8 side kr. 1800

4/8 side kr. 2200

5/8 side kr. 2500

6/8 side kr. 2800

7/8 side kr. 3100

8/8 side kr. 3300

24 % mva. kommer i tillegg.

Det kan gis rabatt ved bestilling av flere annonser under ett. Alle henvendelser om annonser rettes til redaksjonen. (se over)

Utgivelsesplan i 2004

Nr.	Deadline:	Hos medl.:
1	24. desember	14. januar
2	28. januar	11. februar
3	25. februar	10. mars
4	31. mars	21. april
5	28. april	12. mai
6	26. mai	9. juni
7	23. juni	7. juli
8	4. august	18. august
9	1. september	15. september
10	29. september	13. oktober
11	27. oktober	10. november
12	24. november	8. desember

Trykk

S. E. Thoresen as

"Måleravlesing":

For å oppdatere BFs medlemsregister, ber vi alle medlemmer snarest å sende en epost til medlem@bibforb.no, der du skriver hvilken årslønn du hadde per 1. desember 2003.

På forhånd takk!

Annonse:

Tidemann 4 Biblioteksystem[®]

- med tanke på fremtiden

BIBLIOTEKSERVICE AS - navnet på god service

Postboks 9102, 3006 Drammen • Tlf: 32 88 70 10 Fax: 32 88 58 55 • www.bibliotekservice.no

Lederen har ordet

Monica Deildok
Forbundsleder

Hvis julenissen er norsk blir han snart omgjort til aksjeselskap eller overført til kommunene – uten portefølje naturligvis. Det er klart at den norske stat ikke kan ta ansvaret for julenissen og hans tjenester. Like lite som den norske stat kan ha ansvaret for universiteter og høyskoler eller velferd eller helse eller barns oppvekstvilkår.

Dette er den samme norske stat som snart skal utrede bibliotek i Norge. Utredningen kommer, men er det noen som tror at den utredningen kommer til å konkludere med at den norske stat må ta ansvaret for en helhetlig, overordnet og sømløs bibliotekpolitikk? Det ville i så fall være det eneste velferdsutviklende og kompetansebyggende som den norske stat i disse dager VIL ta ansvaret for. Å tro på dette vil derfor ikke en gang være som å tro på julenissen. Det ville være mer i retning av å tro på et mirakel. Her må det altså engles til! Og klare, store stjerner og Jesus-barn.

Siden vi nå befinner oss godt inne i juleevangeliets bilder og begreper, og siden det jo også er tiden for det, skal jeg påta meg rollen som vismann og forutse akkurat hva resultatet av den store norske bibliotekutredningen vil komme til å bli. Som ekte vismann danner selvfølgelig både tegn i stjernene og pergamentrullergrunnlag for mine syn. Følgende mer eller mindre skriftlig materiale legger jeg til grunn: Rysseutvalgets innstilling, Kulturmeldinga, Lovutkastet til ny lov om folkebibliotek (det første utkastet), omstillingsprosessene i Staten, norsk kommuneøkonomi og Erna Solberg.

På bakgrunn av dette forutser jeg at Bibliotekutredningen når den foreligger vil inneholde en god og grundig beskrivelse av nåsituasjonen i norsk bibliotekvesen. Den vil videre ta for seg noe mer løselig situasjonen i ett eller flere nordiske naboland. Deretter vil den være meget grundig på de teknologiske utfordringene sektoren står overfor. Dette fordi at man da i neste kapittel kan bruke begrunnelser som er forankret i teknologi og økonomi for å foreslå strukturelle endringer i biblioteksektoren.

De strukturelle endringene som foreslås vil være tungt tuftet på teknologiske muligheter. Argumenter som at: "Det er ikke lenger nødvendig med et bibliotek alle steder fordi bibliotekets tjenester kan tilbys via internett" vil hagle. Likeledes: "Man må søke å effektivisere tilgangen til bibliotekets tjenester på en slik måte at bokutlån kan foregå i andre lokaler enn bibliotek, for eksempel butikkutsalg". Mange av de slaktede forslagene fra det første utkastet til biblioteklov vil hentes fram igjen og de vil være akkurat like dårlige som før.

De strukturelle endringene som foreslås vil i all hovedsak og i tråd med tendensene til fragmentering og forvitring i resten av det offentlige Norge dreie seg om at den enkelte bibliotek-eier i størst mulig grad skal ha full råderett over eget bibliotek "...uten statlig styring og innblanding" som det nå heter i alle sammenhenger. Det betyr i oversatt versjon og med rene ord: Alle skal være seg selv nok, og at staten ikke gidder å bry seg. I kjølvannet av denne ideologien vil det – stadig i tråd med gjeldene politiske mantraer i Norge i dag – komme veldig mange konstruktive forslag om konkurranseutsetting og liberalisering.

Akkurat som universitetsansatte professorer og forskere river seg i håret over flertallsinnstillingen til Rysseutvalget og de opplagte fallgruvene som oppstår når en tenker seg at universitetene skal privatiseres, er det dårlig nytt for biblioteksektoren hver gang mediene bringer bud om at de rådende politiske holdninger i regjering og storting ser ut til å være en virkelighetsoppfatning som bærer preg av å være tuftet på idealer om at Norge skal være et markedsstyrt lappetepe.

Dette er dårlig nytt for bibliotekfolk fordi de virkelig store utfordringene og det store utviklingspotensialet i vår bransje nettopp ligger i å evne å binde sammen og å utvikle sammenhenger i enda større grad.

De store bibliotekpolitiske utfordringene i vår tid er sektorovergrepene og går på tvers av eiere, bransjer og departementer, og fordrer følgelig nasjonal vilje og evne til planlegging og satsing. Det er denne erkjennelsen sammen med de rådende politiske ideer som får en til å ønske seg mirakler midt i julestria.

Hvis julenissen hadde vært norsk ville han ikke ha kommet i år. Han ville nemlig ha blitt desentralisert, konkurranseutsatt og nedlagt.

Heldigvis er ikke julenissen norsk. Han er finsk. Han kommer fra Rovaniemi i Finland, og lykkelig er jeg og min 3 år gamle sønn for det! Tenk om vi kunne få finnene til å ta over norsk bibliotekvesen også! DET står høyest på ønskelista mi i år. ■

100 millioner Bibliofil-utlån

Bibliofil-bibliotekene har siden 1. januar 1996 foretatt 100.000.000 utlån. Det blir store tall når man legger sammen antall utlån som skjer i bibliotekene som bruker dette systemet fra Bibliotek-Systemer AS i Larvik. På firmaets internettsider kan en få daglig oppdatert statistikk. Se <http://www.bibsys.no/ustatsum/>. For eksempel viser statistikken for september i år at det var mer enn 1,4 millioner utlån i disse bibliotekene! De samme bibliotekene har nesten 14 millioner eksemplarer av ca 7,8 millioner titler tilgjengelig for deres 2,2 millioner lånere.

Vi kan ut fra statistikken også se at bibliotekene og publikum tar i bruk nye løsninger: Hittil i år er det sendt ut nesten 390.000 purre- og reserveringsbrev som e-post. Hvis de samme brevene skulle vært sendt ut som A-post ville det kostet kr 2.145.000 i porto!

Av annen statistikk ser vi at publikum har logget seg inn på MappaMi mer enn 460.000 ganger hittil i år, og bruken av MappaMi fortsetter å stige. Publikum som ønsker det får e-post når biblioteket får inn nye titler innenfor avkrysset interesseområde. Så langt i år har bibliotekene sendt ut ca 765.000 slike interessemeldinger. Dette skaper selvsagt både økt interesse og utlån i biblioteket, og viser at Bibliofil-bibliotekene er på offensiven i forhold til publikums oppfatning og bruk av biblioteket.

Bibliofil er klar med NILL - Automatisert fjernlån

De norske systemleverandørene har i felleskap utviklet en standard for utveksling av fjernlånsdata - NILL. Målet er å forenkle og automatisere fjernlånsbehandlingen mellom norske bibliotek. Firmaet Bibliotek-Systemer AS leverer nå Bibliofil med utvidet funksjonalitet i utlansmodulen for å ta imot og sende fjernlånsbestillinger. Inntil videre fungerer dette kun mellom bibliotek som bruker BIBLIOFIL.

Styrets novembermøte

■ ■ ■ Erling Bergan, Redaktør

Det var 10. november og tid for nytt forbundsstyremøte i BF. Som vanlig ble innkalling og referat fra forrige møte godkjent. Det samme ble referat fra møtet i økonomiutvalget 8. oktober. Så var det å gyve løs på de reelle sakene.

Først ut var spørsmålet om hvordan 157.028 kroner skulle disponeres. Nå er det ikke vanlig for BF å ha slike summer uten å være sikker på hvor de skal settes. Men dette gjaldt en udisponert rest fra forsikringsfond i Gjensidige. Midlene er medlemmenes penger, avsatt i den perioden BF selv disponerte forsikringsordninger for medlemmene. Siden pengene er avsetninger fra dette kan de derfor ikke disponeres fritt. Forbundsledelsen hadde bedt Kredittilsynet om råd i forhold til hvordan pengene skal brukes, og midlene har stått urørt i påvente av et svar. Som altså forelå før dette styremøtet. Kredittilsynet melder at de ikke har noe forslag til hvordan pengene skal disponeres. Derfor anbefaler BFs økonomiutvalg at midlene bør brukes til å styrke konfliktfondet. På denne måten kommer det medlemmene til gode, og blir ikke en del av daglig drift. Styret sluttet seg til denne anbefalingen.

Økonomiutvalget fortsatte å være i fokus. Styret skulle nemlig vedta nye retningslinjer for økonomiutvalget. Disse ble sist revidert i 2001, så det var bare behov for mindre endringer. I samme slengen ble det avklart at vara til AU også blir regnet som vara til økonomiutvalget, ettersom hele AU sitter i økonomiutvalget i utgangspunktet. Og når styret først var i gang med økonomispørsmål, var det bare å ta en sak til: Organisasjonssekretær Thor Bjarne Stadshaug la fram en regnskapsoversikt for årets landsmøte. Det vil si en oversikt over samlet kostnad for hele arrangementet i juni. Den viste en totalsum på 299.677 kroner, hvorav hele 279.237 kroner gjaldt reiser og opphold.

Neste sak gjaldt oppfølging av rapporten fra organisasjonsutvalget, som ble debattert under årets landsmøte. Ettersom landsmøtet ikke konkluderte på alle punkter, må dette behandles videre. Styret har tidligere nedsatt et utvalg med Morten Haugen som leder, for å utrede nærmere grunnlaget for vedtektsfesting av egne BF-klubber på større arbeidsplasser. Dette kommer opp på landsstyremøtet i desember.

Rekruttering var et annet punkt fra OU-rapporten som forbundsstyret må følge opp. Det ble gjort med utgangspunkt i den viktige protokolltilførselen under årets landsmøte: "Forbundsstyret tar innover seg det faktum at rekrutteringen til BF fra statlig sektor er spesielt svak og forsøker å utbedre dette forholdet i kommende periode." Styret vedtok et knippe tiltak på dette: Synliggjøring av BF i andre blad som bibliotekarere i statssektoren leser, etablere nettverk for statsmedlemmer, kontaktperson for statsmedlemmer i sekretariatet, lokal profilering, ufarliggjøre det å være enslig BF-er/egen tillitsvalgt, og kommunisere med fylkeslagene om gjennomføringen av disse punktene.

Andre punkter fra OU-rapporten som ble drøftet, var fylkesvise forhandlingsutvalg (skal behandles i styret igjen før neste runde med lokale forhandlinger), landsstyrets funksjon (vil

vide seg under landsstyremøtet nå i desember), hovedtillitsvalgt (her bør det blant annet komme tilrettelagte kurstilbud), landsmøtet ("...nødvendig å iverksette tiltak som engasjerer landsmøtedelegatene i sterkere grad..."), styregodtgjørelse (kan være aktuelt for nestleder nå, kan aktualiseres for andre styremedlemmer seinere), IKT ("...nødvendig at sekretariatet utarbeider og fremmer for forbundsstyret en plan for IKT som strategisk verktøy i BF..."), og humankapitalen (videre oppfølging må vurdere godtgjørelse for forhandlere i fylkeslagene og nettverksbygging og samlinger for erfarne tillitsvalgte/forhandlere).

Forbundsstyret gjennomgikk hvilket innhold landsstyremøtet i desember skulle ha. De gikk deretter over på et par mer interne saker: Rutiner for ansattes føring av timer, avspasering, og lignende. Når dette var på plass, kunne styret godkjenne et tidligere forhandlingsresultat, om fem ekstra fridager for de ansatte i BFs sekretariat som kompensasjon for møtevirksomhet og andre særlige belastninger utover den ordinære arbeidstid. Fra det indre liv, gikk neste sak ut i den store fagforeningsverden, med en muntlig orientering fra forbundslederen om den aktuelle situasjonen for hovedorganisasjonene.

Og til slutt hadde forbundslederen en orientering og vurdering av FAFO-rapporten om lokal lønnsdannelse, et arbeid som også BF har bidratt til å finansiere. Lederen i forrige nummer av Bibliotekaren omhandlet nettopp denne rapporten, og dermed var grunnlaget for en drøfting i forbundsstyret lagt. Diskusjonene om hvordan lokal lønnsfastsetting kan håndteres, med tanke på tariffrevisjonen til våren, kan bli spennende. Ikke bare i BFs forbundsstyre. For de som ønsker å lese FAFO-rapporten og bidra i diskusjonen, er rapporten å finne i sin helhet på nettet: <http://www.faf.no/pub/rapp/422/422.pdf> ■

Studietur til Alexandria

6.-15. mars!

BF organiserer ny studietur til Egypt for bibliotekfolk 6.-15. mars 2004. Vi har nå hatt fem vellykkede turer til Kairo og Alexandria (oktober 2002, mars 2003 og november 2003) med til sammen 166 deltakere. Programmet for vårens tur er på plass, basert på erfaringene med foregående turer. Vi har en passelig blanding av felles opplegg og individuelle muligheter. Og vi satser på en god nok standard til en overkommelig pris. Deltakelse begrenser seg ikke bare til BF-medlemmer, selv om det er vi som organiserer turene. Tilbudet er lagt ut på <http://www.bibforb.no/> der du klikker på den Sahara-brune knappen merket "Studietur til Egypt". Du finner all påmeldingsinformasjon der.

... spaltelangs ...

Når andre systemleverandører får sine løsninger ferdig, vil det også fungere mot disse.

Kort beskrevet er gangen slik: Låntagende bibliotek søker opp tittelen i Samsøk eller Websøk. Biblioteket bruker sitt nasjonale lånenummer (påkrevd) og bestiller tittelen i MappaMi. Bestillingen med alle tilgjengelige låner- og katalogdata legges automatisk inn i eierbibliotekets Fjernlån. En kopi legges automatisk inn i låntagende biblioteks Innlån. Informasjon om viderebehandling av bestillingen vises også automatisk hos bestiller.

Bibliotekkonsulent Vidar Ringstrøm i Bibliotek-Systemer AS er glad for å kunne fortelle denne nyheten, som vil gi bibliotekmedarbeiderne enklere rutiner i det daglige arbeidet med fjernlån. Se også systemleverandørenes hjemmeside, for nærmere omtale av samarbeidet: <http://www.nb.no/biblev/>

Tre bibliotekarer om italienerne i nord

Piero Querinis forlis utenfor Røst i Lofoten i 1432 og Giuseppe Acerbis reiser i Finland, Sverige og i Nord-Norge til

Nordkapp i 1798-1799 er de mest kjente italienske "reisene" på Nordkalotten. Men det er mange flere som har vært her nord. Som en del av et større kulturprosjekt om samvirke mellom Italia og Nordkalotten, "Fra Ultima Thule til Cyber Kalott 2000-2003", har tre bibliotekarer i Norge, Sverige og Finland satt sammen en kommentert bibliografi, Verso l'estrema Thule, som Universitetsbiblioteket i Tromsø gir ut i sin skriftserie Ravnetrykk.

... spaltelangs ...

De tre bibliotekarene er fylkesbiblioteksjef Lars Hansen Juvik fra Nordland fylkesbibliotek, Anita Westbrandt ved Luleå Universitetsbibliotek og Irene Piippola fra Lapin Maakuntakirjasto i Rovaniemi. De har gått gjennom tilgjengelige bibliografier og hentet stoff fra bibliotek og informanter i Skandinavia og i Roma. Bibliografien har en innledning, "On the Road to the North Calotte", av Dr. Luigi de Anna ved Universitetet i Åbo (Turku). Boka er delvis finansiert av Nordkalottens kulturråd.

"Reisebeskrivelsene er en kilde å øse av, ikke bare om hva de reisende møtte og opplevde, men også hvordan de så på oss. Et av spørsmålene materialet reiser kan være hvorvidt de mange reisendes beskrivelser har påvirket vår egen selvforståelse." Dette skriver Aaslaug Vaa, leder for Nordkalottrådets kulturkomité, i forordet til bibliografien.

Bibliografien vil bli fulgt opp med en utstilling på engelsk og italiensk med bilder og tekst fra reisebeskrivelsene. Utstillingen vil sirkulere i alle fylkene på Nordkalotten og planlegges også brukt i Italia. Det er en historisk framstilling av prosjektet på hjemmesiden til Nordland fylkesbibliotek, <http://www.nordbib.no./0/2140>. Det er også planlagt en fortsettelse av prosjektet som innebærer skanning av tekst og bilder, og som kan gjøre noen av de mest sentrale beskrivelsene tilgjengelige for oss i dag.

IFLA ber om nominasjoner til FAIFE-komiteen

Den internasjonale bibliotekføderasjonen IFLA har sin egen komite for å håndtere spørsmål om fri informasjonstilgang og ytringsfrihet - den såkalte FAIFE-komiteen. I alt er det 27 medlemmer i dette organet. Nå skal det foretas et suppleringsvalg til en plass i komiteen, og IFLA ber om nominasjoner innen 28. januar. I Norge må slike forslag kanaliseres gjennom Norsk bibliotekforening. Det er IFLAs Governing Board som foretar valget på sitt møte i mars neste år.

BRODD-avtalen fornyet for 2 år

Bibliotekarforbundet og BRODD har blitt enige om å forlenge avtalen mellom dem for 2004-2005. Det innebærer at BF-medlemmer får 20 prosent rabatt på alle kurs arrangert av BRODD også i de neste to årene.

BRODD-leder Bernt Olle Dahl i stiftelsens lokaler i Oslo. (Foto: E: Bergan)

Det er BFs ansvar å informere medlemmene om denne medlemsfordelen. BRODD får på sin side en halv sides annonse i hvert nummer av Bibliotekaren, der de kan presentere kurstilbudet og sine øvrige tjenester. BRODD kan også få lagt informasjon om sine kurstilbud og øvrige tjenester i kursmappene til deltakere på møter og kurs som BF arrangerer selv. ■

Ordførertreff i Rana bibliotek

Første fredag i hver måned vil ordføreren i Rana invitere til treff på biblioteket. For å slå av en prat, ta en kopp kaffe eller et glass brus. Det blir ikke noe tema, men et uformelt treff. Hensikten er å slippe til de som sitter med en ide, med synspunkter de ikke synes de kan be om et møte for å presentere, men som de kan lansere i en uformell prat heller enn å oppsøke rådhuset. Biblioteket er "et lett tilgjengelig sted, hvor alle føler seg velkommen", skriver ordføreren i sin invitasjon til kommunens befolkning, og legger til:

"Biblioteket ble valgt fordi Biblioteket er det viktigste treffsted i Rana. Det stedet hvor du kan møte verden. Du kan farte rundt i fortid og framtid, kloden rundt eller i verdensrommet, eller fordype deg i lokalsamfunnet. Der kan du trenge deg inn i menneskers drømmer og lengsler. Du kan studere historiens hendelser eller pløye gjennom dagens nyheter. I bøker, aviser, tidsskrifter, på Internett. Du kan låne film og musikk. Biblioteket er en av våre viktigste kulturinstitusjoner. Der sitter pensjonister og leser aviser. Ungdom som driver med prosjektarbeid. Kanskje noen av våre nye landsmenn leter etter nytt på internett fra "gamlelandet". Noen kommer målretta og spør etter siste lydbok fra "Ringenes herre" og må pent tegne seg på venteliste. Andre rusler litt avventende langs hyllene på jakt etter det diktet som passer til kveldens bursdagsfeiring. Inger Hagerup kanskje, eller noe spennig av Saabye Christensen.

Alle har noe på biblioteket å gjøre. Eller burde i det minste ha det. For meg har biblioteket vært sentral i min egen utvikling. Det var der jeg som barn fikk mine øyne åpnet for verden.

Velkommen til ordførertreff på Rana bibliotek fredag 7. november kl. 12-14.

Med hilsen Inge Myrvoll, Ordfører" ■

Bibliofil har alle muligheter

BIBLIOFIL[®] levert av

Bibliotek-Systemer AS. Postboks 2093 Stubberød, 3255 Larvik
Telefon: 33 11 68 00. Telefaks: 33 11 68 22. Internett: <http://www.bibsys.no> E-post: firmapost@bibsys.no

Hva trengs av bibliotekar-kompetanse i framtida?

Det er et stadig tilbakevendende spørsmål. Vi møter det ulike sammenhenger. Det blir stilt med ulike motiv. Og vi blir aldri ferdig med det: Trengs det bibliotekarkompetanse i morgendagens samfunn?

■ ■ ■ Monica Deildok, Forbundsleder

Jeg har ikke forsket på dette området. Det er det få her i landet som har. Man kunne kanskje forvente at utdanningsinstitusjonene eller de statlige utviklingsaktørene ville være opptatt av slik forskning. Men i arbeidet med dette temaet fant jeg svært lite norsk forskningbasert kunnskap av nyere dato tilgjengelig om dette emnet.

Jeg er jo bibliotekar – så jeg har gått til andre kilder. Til fremtidsforskere og utredninger, som har gitt meg informasjon til belysning av temaet. Dette er altså ikke et forsøk på en absolutt sann beskrivelse, men en fortelling basert på innhentet informasjon og mine tanker om emnet. Målet er å sette i gang tanker hos deg som leser dette.

Jeg vil i all hovedsak forholde meg til folkebibliotek-tjenester eller det departementet kaller lokale, regionale og statlige folkebibliotek-tjenester. Dette fordi artikkelen baserer seg på et foredrag jeg holdt i Kristiansund i høst, med Fylkesbiblioteket i Møre og Romsdal som oppdragsgiver.

All analyse av framtida må ta utgangspunkt i en så presis beskrivelse som mulig av nåtida. Spørsmålet vi må stille oss er: Hvilke vinder blåser nå? La meg punktvis nevne en del viktige trekk, fordelt på tre grupper:

Politiske vinder

- Mer ansvar flyttes over på kommunene, og vi får mindre statlig detaljstyring. Dette er en trend som trådte tydelig frem i Oppgavefordelingsmeldinga og som etterhvert har blitt statsråd Erna Solbergs varemerke. Det preget også det opprinnelige og første forslaget til ny lov om folkebibliotek. Mange ordførere har hevdet at den økte kommunale friheten ikke er ledsaget av den nødvendige økonomiske handefrihet. Og dermed har mange kommuner fått ansvar for mye mer enn det er økonomisk dekning for. Friheten de har fått,

gjelder ofte retten til å bestemme hvilke tjenestetilbud som skal legges ned.

- Vi ser konkurranseutsetting av velferdstilbud i offentlig sektor. En del av en politisk trend og en velkjent Høyre-sak.
- Markedsøkonomiske styringsprinsipper kommer inn i utdannings- og helsesektorene. (Vi ser det i Kvalitetsreformen, i Helsereformen og i Ryssedalsutvalgets flertallsinnstilling.)
- Fylkeskommunens videre skjebne er noe uvisst, og mange spør fylkeskommunens snarlige død.

Vinder i arbeidsmarked og arbeidsliv

- Det skjer en individualisering av systemer for lønnsdannelse. I Norge er dette en relativt ny trend, som slo igjennom i hovedtariffoppgjøret 2002 i KS-sektoren. Der fikk vi det berømmelige "Kapittel 5", med lokal lønnsdannelse for store grupper av lønsmottakere, deriblant mange bibliotekarer i kommunesektoren
- Opparbeidede rettigheter settes under press, eksempelvis pensjonsordningene.
- Vi ser en forgubbing i arbeidslivet. Dette er en "trussel" som nærmer seg. Tallene 15 - 50 - 50 illustrerer problemet. Om 15 år vil 50 % av arbeidsstyrken være 50 år eller eldre.
- Omorganiseringsspøkelset griper om seg, særlig i offentlig sektor. Det har i de senere år vært en sterk trend at offentlig sektor SKAL omorganiseres. Omorganisering har blitt svaret på et hvilket som helst spørsmål.
- Det er trange tider og overtallighet i kommunene. Den sviktende kommuneøkonomien har ført til at kommuner forsøker å skjære ned på personalbudsjettet. Ansatte gjøres overtallige og omplasseres.

Vinder i bibliotek- og kulturlandskapet

- ABM-utvikling er etablert og med det fikk vi sammenslåingen av Riksbibliotek-tjenesten og Statens bibliotektilsyn, samt Norsk Museumsutvikling og Norsk Arkivråd. Ett felles bibliotekutviklingsorgan, men ikke et bibliotekutviklingsorgan alene.
- Fylkesbibliotekene er i endring. Noen blir regionale ABM-aktører, også i navnet. Andre blir rene utviklingsaktører. Tjenester som fjernlånsvirksomhet tones ned. Utviklingsinitiering tones opp. Samlokaliseringen med folkebibliotek forvirrer. Nærhet til samlinger, brukere og et bibliotek i drift forsvinner også.

- Lovforslaget er foreløpig slått tilbake. Et samlet bibliotekmiljø med støttespillere langt utenfor egen bransje ble hørt, og det opprinnelige lovforslaget ble trukket tilbake. En seier for bibliotekmiljøet, og et viktig bevis på at miljøet evner å mobilisere.
- Vi har fått flere og mer spesialiserte bibliotekarutdanninger. Høgskolen i Oslo har ikke lenger enerett på utdanning av bibliotekarer. Flere utdanninger presser seg fram og gjør det lettere å kombinere bibliotekarkompetanse med annen fagkompetanse.
- Det er en ny utredning på trappene. Departementet har varslet en omfattende bibliotekutredning.

Hvilke vinder vil etterlate varige endringer?

Hvor går veien videre? Jeg vil gjøre et forsøk på å beskrive hvilke vinder som ser ut til å etterlate varige endringer. Men jeg er klar over at avstanden mellom visjonær analyse og ren humbug kan være farlig liten. Men la meg likevel nevne en del punkter vi bør merke oss, gruppert på tilsvarende måte som i stad:

Samfunnet

Enhver beskrivelse av samfunnet er preget av ens egen utsikt, ens utsiktspunkt og fortolkningen av det man ser.

Det er min oppfatning at IKT ikke bør regnes som noen utviklingstrend i samfunnet, men heller som en av de essensielle premissleverandørene for hvorfor og hvordan samfunnet utvikler seg som det gjør. Og disse utviklingstrendene mener jeg er:

- Det multikulturelle samfunn. Ikke bare flerkulturellt, men også preget av subkulturer. Aagot Berger og Eirik Newth hadde begge fokus på dette ved Bibliotekarforbundets seminar om Bibliotekarer i framtida på bibliotekmøtet i Stavanger 2002.
- Økt kommunikasjonspotensiale på tvers av fysisk miljø og geografisk nærhet. Økte muligheter for, som professor Ragnar Audunsson kaller det: ... "å stå i samfunn med hverandre". Kommunikasjon blir uavhengig av fysisk nærhet. Jeg kan ha daglig kontakt med og ha nære relasjoner til folk jeg aldri har møtt i Napoli. Samtidig som jeg kanskje aldri har snakket med naboen.
- Fragmentering. Ex Medier: NRK: Radiokanalen Alltid Klassisk, som spiller bare klassisk musikk. Her kan folk som er interessert i klassisk musikk ha en spesialisert kanal å forholde seg til. De slipper å forholde seg til noe annet enn det som er deres særinteresse. Dette er en del av den samme trenden som ovenfor. Årsaken til min nære kontakt med familien Colzone i Napoli er selvfølgelig en felles lidenskapelig interesse for hunderasen Irsk Ulvehund. Slik oppstår interessefellesskap på tvers av landegrenser og nasjoner. Fellesskap som er basert på interesser og ikke på lik nasjonalitet, språk eller kultur. Den norske enhetskulturen er dermed død, eller i alle fall er den veldig veldig syk. ►

"Nå-situasjonen" for bibliotekene

Bibliotek befinner seg akkurat nå i en tid der en i første omgang har lyktes med overgangen til IKT-samfunnet. Det er varslet utredning og engasjement fra departementets side. Det er liten tvil om at departementet ønsker reformer i biblioteksektoren. Sømløse tjenester er et sentralt om noe vagt begrep. Det sentrale utviklingsorgan ABM-utvikling er realisert og har dermed samlet fag- og folkebibliotekenes utviklingsorganer. Men ABM-utvikling har foreløpig liten fartstid og det har derfor hatt liten mulighet til å vise hva det står for.

Bibliotek settes under press i alle sektorer som følge av at markedsstyringsprinsipper tvinger seg inn og som følge av reduserte offentlige budsjetter. Bibliotekarer - som alle andre - merker de generelle trendene i arbeidslivet. Fortsatt har vi ikke arbeidslighet blant bibliotekarer i Norge.

"Nå-situasjonen" for bibliotekar-kompetansen

Høgskolen i Oslo er fortsatt den dominerende utdanningsinstitusjonen for bibliotekarer, selv om nye utdanninger kjemper seg frem. Avdeling JBI utdanner fortsatt allvitende generalister. Men bibliotekarer i jobb blir "tvunget" til å spesialisere seg i større grad. De blir barnebibliotekarer, skolebibliotekarer, webmastere, IT-bibliotekarer, referansebibliotekarer og så videre.

Fortsatt er det slik at de fleste bibliotekarene arbeider i folkebibliotek. Men stadig flere finner veien til det private.

De allvitende generalistene er fortsatt formidlere og forvaltere av kunnskap, informasjon, kultur. Med ett bein i kunnskapsorganisasjon ett i litteraturformidlingstradisjon. Bibliotekarer har greid omstillingen til IKT-verktøy til bruk i arbeidet. Det er fortsatt et skille mellom folke- og fagbibliotekarer i tilnærming til faget. Der fagbibliotekarer tenderer til å ha et sterkere fokus på kunnskapsorganisering, folkebibliotekarer på formidling.

- • **Kompetansesamfunnet.** Økt fokus på kompetanse, men ikke nødvendigvis mer kompetente samfunnsborgere. Vi lever i et stadig mer avansert samfunn. Noe som gjør at det blir lenger å falle for de som av ulike grunner ikke mestrer teknologien, omstillingen, kompetansekravet. Hver femte norske elev forlater grunnskolen som funksjonell analfabet. Det politiske presset på kompetanseheving og oppmerksomheten rundt kompetanse er stort fordi en finner klare sammenhenger mellom kunnskap, kompetanse og nasjonal velstand.
- **Informasjonssamfunnet.** Alle kan informeres om alt, alle kan informere om alt. Men dette er ikke bare sant, fordi det finnes flere hinder, som for eksempel: Betalingstjenestene på nettet, multinasjonale selskapers kamp mot den allmenne tilgang, problemer med gjenfinning, problemer med funksjonell analfabetisme, informasjonsoversvømmelse. Sensur - Patriot Act, et eksempel fra USA. Presidenten i ALA, Mitch Fredman var i Norge i mai og brukte en del av sitt foredrag på å fortelle om tilstandene i amerikanske bibliotek, og amerikanske kollegers fortvilelse over antiterrorlovgivningen etter 11. september som gir politiet rett til å sjekke hva enhver har lånt. Hvilket gjør brukerne utrygge og redde for å låne materiale som kan sees på som mistenkelig.
- **Individualisering.** Økt fokus på enkeltindividet, fokus bort fra det kollektive. Selvrealisering er en del av en vellykket hverdag. Nye pupper, akvarellmaling eller kickboxing – det spiller ingen rolle hva det er (eller hvor mye det koster), så lenge du realiserer deg selv, intenst og inderlig og hver dag.

- **Dream society.** Rolf Jensen, direktør ved Institutt for fremtidsforskning i København, har utgitt boken "Dream society" der han hevder at informasjonssamfunnet allerede er over, og at vi er over i drømmesamfunnet. Han tar den formidable suksessen til bøker og filmer innen fantasy-genren til inntekt og som bevis på nettopp dette. Videre den eksplosive utviklingen av fantasybaserte TV- og PC-spill. Trond Berg Eriksen var inne på det samme da han allerede på slutten av nittitallet på Georg Sverdrup-seminaret i nybygget på Blindern hevdet i sitt foredrag at informasjonssamfunnet ville føre til en motreaksjon – og at denne motreaksjonen ville være: Tilbake til fortellingen, til det mystiske, det mytiske – tilbake til leirbålet.
- **Maktstrukturer endres.** Maktutredningen har

konkludert med at folkevalgtes makt svekkes, interesseorganisasjonenes/lobbyistenes styrkes. Redusert valgdeltakelse, redusert oppslutning om demokratiske og politiske prosesser, mens det fokuseres stadig mer på forbrukermakt. Makt som ikke knyttes til politiske organisasjoner, men til forbrukeren i utøvelsen av sitt forbruk.

Arbeidslivet

- For den enkelte arbeidstaker er kravet til effektivitet stort. Men dette gjelder også for institusjonen eller virksomheten. Prosjektarbeid utgjør en stor del av arbeidet for mange. Omstilling/reformer og nye rammevilkår popper opp ustanselig.
- **Omstillingsdyktighet, kreativitet og fleksibilitet** er nye mantraer i arbeidslivet. Paradoksalt nok er dette egenskaper som ikke var spesielt positive for noen år tilbake, da lojalitet og stabilitet var viktig, og 50 års innsats ved en og samme arbeidsplass ble sett på som et tegn på suksess i yrkeslivet.
- Vi er i ferd med å få en ny arbeidstid. Forskerne Kristine Bastrup og Anne-Marie Dahl ved Framtidsinstituttet i København har forsket på endringer i oppfatning om arbeidstid. Kort oppsummert sier de at man i bondesamfunnet hadde en glidende overgang mellom arbeid og fritid. Arbeidet var hjemme på gården og hjemme på gården arbeidet man. Så forlot vi hjemmene for å arbeide i industrien, på kontoret, i butikken og dermed ble det et skarpt skille mellom arbeidstid og fritid. Nå er vi imidlertid på vei tilbake til et mer utvisket skille på grunn av vår tids teknologiske muligheter til å være tilgjengelige til enhver tid og på ethvert sted. Dette skjer tildels samtidig som vi bærer i oss forventningene om og ønsket om et skille mellom fritid og arbeidstid. Jeg tror at en av årsakene til vår tids folkesykdom - utbrenthet - ligger her.
- **Kampen for tilværelsen.** Ikke bare lønnskamp, men kampen for budsjettene. Markedsføring av arbeidet og tjenestene, fund-raising, prosjektsøking er en stadig større del av virkeligheten. Økte krav til dokumentasjon i forhold til nytteverdi av produkter og tjenester. Kravet om at alt skal måles, fører til at stadig fler opplever at større og større del av arbeidsdagen går med til å argumentere for å få rammevilkår som er gode nok til at man kan få lov til å fortsette å gjøre jobben sin.
- **Endring får høy egenverdi.** Endringskompetanse er essensielt for enkeltindivider og institusjoner. Endringskompetanse kan defineres med to hovedingredienser: På den ene siden relevant referanseramme – vår evne til å fortolke og forstå våre omgivelser, på den andre siden viljen og evnen til å handle.

Bibliotek i framtida

Å planlegge er å legge en strategi for å møte et scenario vi ennå ikke kjenner, i en tid som ennå ikke

er. Det er ikke lett å styre inn i slik usikkerhet. Men det hjelper i hvert fall å få mest mulig klarhet i hva vi bibliotekarer selv vil. Min erfaring er dessverre at det er betydelig lettere å få bibliotekarer til å snakke om hva de IKKE vil, enn å få dem til å snakke om hva de vil. Dette kan til dels være et problem. Jeg tror at bibliotekarer må bli mye flinkere til å definere hva de vil.

Bibliotekarkompetansen er, og vil fortsatt være, Kunnskapsorganisering, gjenfinning, forvaltning og formidling av kulturelle uttrykk, informasjon og kunnskap. Dette mener jeg står fast.

Nye tider vil føre med seg endringer i form av nye gjenstander (dvs. nye bærere av ytringer) og nye verktøy til disposisjon i arbeidet. Ingenting i fremtidsscenarioene tilsier at behovet for disse tjenestene blir mindre, snarere tvert imot.

IKT stiller store krav til nettopp disse tjenestene. Kravene øker på, den samfunnsmessige betydningen likeså. Derfor vil *sybiosen bibliotekar = bibliotek svekkes ytterligere*. Bibliotekarkompetanse blir viktigere. Men bibliotekarkompetansen vil i større grad bli løsrevet fra bibliotek - som institusjon - enn tidligere.

Bibliotekarkompetanse må utvikles på mange områder:

- **Mer spesialisert allerede fra utdanningen/andre, mer spesialiserte utdanninger.**

Bibliotekarer må våge å velge, prioritere og å bli gode. Våge å ikke bare være suverene generalister. Det allmenne er for folkebibliotekene et gryende problem. I det allmenne ligger det ufarlige og det spennende, det som alle kan like, men som egentlig ikke passer for noen. Videre er ideen om det almenne i stor grad tuftet på den norske enhetskulturen. Denne eksisterer i virkeligheten ikke lenger. Det er viktig å skape rom for det spesialiserte også i folkebibliotekene, for på denne måten å kunne møte de utfordringene det fragmenterte samfunn stiller.

Det er farlig å tro på enten kompetansesamfunnet eller drømmesamfunnet som enerådende i framtida. Det er svært sannsynlig at disse samfunnene begge vil eksistere, side om side. Begge vil stille store krav til spesialiserte bibliotek tjenester.

Dette er også en viktig utfordring for profesjonen bibliotekarer. Det blir viktig å jobbe med profesjonsbygging/profesjonsidentitet. Foreløpig står bibliotekarer sterkt i en enhetlig kultur, noe som også har sin årsak i ett dominerende utdanningssted. Vi må ønske velkommen flere og mer spesialiserte utdanningsløp, og opparbeide større åpenhet overfor andre yrkesgruppers kompetanse.

- **Endringskompetanse.**

Fokus fra ferdigheter over til kompetanser. Bibliotekarforbundets søsterorganisasjon i Danmark, det danske BF, sier i en av sine utredninger om bibli-

otekarkompetanse i framtida at framtidens kompetansebehov vil få et skifte i fokus fra ferdigheter over på kompetanse. Med dette menes fra håndverk over på teori. Evnen til abstrakt tenkning og analyse rundt utøvelse av eget yrke blir viktig å utvikle for bibliotekarer. Dette kan innebære en viss utfordring for praktikere, som mange bibliotekarer er.

Dette er av stor betydning for bibliotekarer akkurat nå, når så store deler av tingene vi arbeider med og hvordan vi arbeider med dem er i endring. Bibliotekarer har dokumentert stor endringskompetanse i IKT-revolusjonen. Bibliotekarer har mestret overgangen til nye verktøy, nå blir det viktig å også mestre overgangen til nye innfallsvinkler til egen rolle og eget yrke.

- **Mer rettet inn på samfunnsanalyse.**

Kampen for bibliotekenes fortsatte eksistens vil vare lenge ennå. Den øredøvende politiske enigheten om bibliotekpolitikken er kanskje på retrett. De øremerkede tilskuddenes tid synes å være forbi. Folkeoppvåkingstanken – en del av folkebibliotekenes grunnfjell – ”lukter” rart om dagen. Den må enten avlives eller revitaliseres og gis nytt innhold. Store endringer i samfunnet stiller krav til at bibliotekene utvikler seg. Endringene tilsier også at bibliotekaren definerer seg på nytt. Dette er positivt fordi det medfører en revitalisering av faget, av bibliotekarens kompetanse.

- **Forskning og utvikling.**

Det er en stor svakhet at det forskes så lite på bibliotek og bibliotekutvikling i Norge i dag. Det drives mange utviklingsprosjekter og mye godt utviklingsarbeid, men forskningen står for svakt – etter en god periode på 90-tallet. Videre er det en stor svakhet for bibliotekmiljøet at utdanningsinstitusjonene i liten grad initierer debatt eller er interessert i overordnet tenkning omkring utviklingen av yrket og bibliotekarkompetansen.

- **Økt fokus på informasjons- og kunnskapspolitikk i den digitale tidsalder.**

Vi må ha fokus på forvaltning av elektroniske ressurser. Vi må også se på de samfunnsmessige og politiske aspektene ved nye medier, og vi må ha en profesjonell innfallsvinkel til innhold, anvendelse, lagringskapasitet, m.m. Her er det et faglig tomrom i Norge. Bibliotekarkompetansen kan være den uheldede ekspertisen, bibliotekarene kan være de ikke- ▶

- korrupte rådgiverne på informasjon og kunnskap i en digital tid. Dette kan være et felt med stort utviklingspotensiale for profesjonen.

Nye måter å nærme seg fag og yrke på

Bibliotekarkompetanse i framtida dreier seg ikke om å lære nye verktøy. Det dreier seg heller ikke om å lære seg å håndtere nye medier som bærere av kunnskap og kulturelle uttrykk. Det er vanskeligere enn som så. Det dreier seg om å forsøke å finne nye måter å nærme seg faget og yrket på. Og denne tilnærmingen må gjøres med utgangspunkt i det stadige skiftende, fragmenterte samfunn som bibliotekene skal betjene, bidra til å utvikle og være en del av. Dette i et krysspress av sviktende offentlig økonomi, økende og mer sprikende brukerforventninger og ny revolusjonerende teknologi.

Utdanningsinstitusjonene gjør sitt. De er i aller høyeste grad premissleverandører i forhold til utviklingen av bibliotekarkompetanse. Det er imidlertid svært sjelden at de reiser debatt eller deltar i debatter omkring bibliotekarkompetanse i framtida, selv om man skulle tro at dette i høyeste grad angikk dem.

Det er liten tvil om at vi ikke kommer til å få hjelp fra departementet i forhold til å definere framtidens bibliotekarer. Departementets visjoner om bibliotekarkompetanse viser at de i beste fall har forstått nåtiden. Departementets ønsker om endringer i sektoren, har hittil begrenset seg til endringer av organisatorisk art. Her er det ingen drahjelp å hente i forhold til å forme morgendagens bibliotekarer.

Jeg har heller ingen tro på ABM-utvikling i denne sammenhengen. Organet er opptatt av utvikling og vil nok kunne bidra med faglige utviklingsprosjekter. Men det har verken vist engasjement eller entusiasme på bibliotekarers vegne. Under arbeidet med denne artikkelen ble det etter hvert klart for meg at vi trenger en nasjonal utredning om framtidens bibliotekarkompetanse, foretatt av aktører som har oversikt og fagkunnskap og som i utgangspunktet ikke er motstandere av eller skeptiske til at bibliotekarkompetanse faktisk finnes.

Vi må skape framtida selv!

Framtida er ikke noe som kommer tredd nedover hodene våre. Framtida er noe vi skaper. Og det er viktig at vi er aktive og bevisste på dette, av to grunner:

For det første for bibliotekarkompetansen sin skyld. For som jeg har vist ovenfor, er det tydelig for meg at ingen kommer til å gjøre det for oss. Det er også tydelig at hvis vi skal evne å ta spranget over i den nye tid, som de veiviserne det ligger i vår kompetanse å bli, må vi ikke bare forankre kompetansen i nåtida, men også å utvikle den for framtida.

For det andre er det viktig for samfunnets skyld. For bibliotekarer og bibliotekfolk har noen helt spesielle forutsetninger. I kraft av vår vilje og evne til endring, vår kompetanse i å forvalte informasjon og kunnskap, og vår sterke demokratiske forståelse og tradisjon, kan vi nettopp være premissleverandører på vesentlige områder i morgendagens samfunn.

Jeg vil avslutte med noen ord fra en ikke ukjent amerikaner ved navn Michael Moore. Vi kunne lese historien i Dagbladet i sommer:

Etter 11. september 2001 våget ikke forlaget Harper Collins å utgi "Stupid White Men" i sin opprinnelige form og ba Moore skrive en mildere versjon av boka. De allerede 50 000 ferdigtrykte bøkene ble holdt gisjel på et lager for å presse Moore til moderasjon. Men under et foredrag der Moore leste fra et av de uønskede kapitlene, satt en kvinnelig bibliotekar fra New Jersey i salen. En stund seinere fikk Moore en telefon fra forlaget. - HVA SA DU TIL BIBLIOTEKARENE? skrek stemmen i den andre enden.

Harper Collins hadde fått tusenvis av hatmail fra bibliotekarer, og bibliotekarene hadde varslet mediene og offentliggjort historien på nettet. På grunn av aksjonen ble forlagets sensurforsøk offentlig og de måtte gi etter for presset og publisere boka i originalform. "Stupid White Men" ble en internasjonal bestselger.

Hendelsene fikk Moore til å skrive dette om bibliotekarer i introduksjonen til boka: "Selvfølgelig burde det ikke komme som noen overraskelse at bibliotekarene ledet kampen. Folk flest ser på dem som forsiktede og stille personer som sier HYSSSSSSJ. Nå er jeg overbevist om at "SSSSS" er lyden av varm damp som siver ut gjennom ørene på dem mens de planlegger revolusjon." ■

“DigiTool”

Lagring og organisering av
hvilkesomhelst
digitale samlinger.

En forandring
åpner døren for andre...

DigiTool er en ny løsning som inneholder alle nødvendige verktøy for oppbygning og vedlikehold av digitale samlinger. Med DigiTool får bibliotek og andre institusjoner mulighet til å løse et av vår tids aller største problemer; å gjøre de digitale samlingene like tilgjengelige som alt annet. DigiTool kan brukes alene eller integreres med andre biblioteksystemer.

DigiTool
DIGITAL ASSET MANAGEMENT

Corner Reklamebyrå. Foto:Corbis/SCANPIX.

Det er enkelt for deg å ha kontrollen når vi holder oversikten

*Biblioteksentralen
lever for bibliotekene*

De grunnleggende elementene for effektiv bibliotekdrift leveres fra ett sted: Biblioteksentralen.

Lånekort, skolekort og strekkoder er enkelt å bestille fra oss, for vi holder oversikt over dine samlede nummerserier og leveranser. Kjøper du i tillegg skanner, får du et helhetlig system, med service og oppfølging fra samme sted.

Lånekortene fås i forskjellige standardutgaver, men spesialkort kan også leveres. Kontakt oss – vi holder oversikten.

Barnas forfatterleksikon

Morten Haugen (red.) Damm 2003

Jeg har fått lov til å se en elektronisk utgave av Barnas forfatterleksikon som kommer ut i løpet av november. Det vil bli gitt ut som Leseløve, Damms populære lettleser-serie, noe som nærmest er en garanti for at den blir solgt, lånt og lest.

■ ■ ■ **Astrid Fygle, Avdelingsbibliotekar
Barneavdelingen ved Bodø bibliotek**

Først vil jeg gi honnør til kolleger som har tatt initiativ til og realisert denne boka. Alle bibliotekarer som jobber med barn og unge har merket økt etterspørsel etter forfatterstoff fra stadig yngre kunder, særlig stoff om barne- og ungdomsforfattere. Vi har stort sett greid å finne noe til dem, men ofte blir det for mye og absolutt ikke tilpasset deres intellektuelle nivå.

Boka inneholder stoff om 50 forfattere, 35 norske, 1 amerikansk, resten nordeuropeiske. Det er, med få unntak, ett oppslag på hver person. Her finnes en ingress og en tekst på ca 500 ord som inneholder en kort biografi og omtale av minst en av forfatterens bøker. Dette er litt knapt, men vi får henvisninger til andre kilder, bøker, artikler, nettsider, så spesielt interesserte får hjelp til å gå videre. Her er faktabobler, bilde av forfatteren, bokforsider, samt bibliografi. Det virker ryddig og oversiktlig, fargene er typisk Leseløve, dvs. sterke og klare, uten å være skrikende. Alle bidragsyterne skriver bokmål, også når det gjelder forfattere som bruker nynorsk. Språket virker enkelt og greit, ordvalg og setningslengde er tilpasset barn.

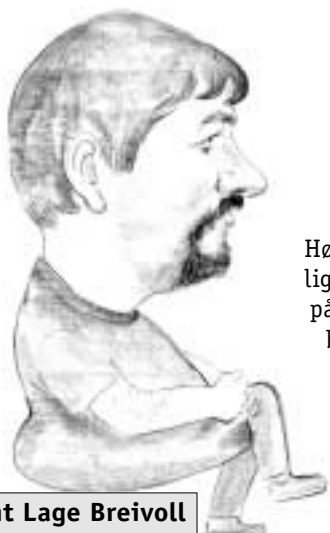
I forordet siterer redaktøren læreplanen for grunnskolen som sier at 5.klassinger skal "bruke kjelder til å skaffe seg opplysningar om ein nolevande forfattar og skrive ei biografisk tekst". Denne boka skal altså først og fremst være hjelp til å løse akkurat den oppgaven. Hvorfor har man da tatt med minst 8 forfattere som er døde? (eks. Prøysen, Roald Dahl, Milne). Det er riktignok sentrale forfattere som alle kjenner og som fortsatt leses av de fleste

barn, så stoffet kommer nok til nytte i andre sammenhenger, men passer ikke helt til intensjonen i forordet.

Jeg stiller meg tvilende til verdien av å ta med forfattere som stort sett bare er kjent for billedbøker, spesielt Gunilla Bergström. Jeg ser ikke for meg at 10-åringer vil velge å skrive om forfatteren av Albert Åberg-bøkene. De som leser disse bøkene er som oftest ikke opptatt av forfatteren. Ellers er utvalget av forfattere stort sett greit, selv om jeg savner noen av de nyere populære som Måns Gahrton, Arne Berggren, Kerstin Boie, Trond Brønne ...

Internettadresser i bøker er ofte bare til irritasjon, de blir så fort uaktuelle, men det er en bagatell. Jeg gleder meg til å ta boka i bruk og håper det blir suksess. Da kan vi håpe på nye oppdaterte utgaver. Det vil trenge etter hvert som nye forfattere blir etterspurt og de "gamle" produserer nye bøker. ■

Bernt Lage Breivoll

Manga i Aftenlandet

Høsten 2003 opplever vi de første alvorlig mente forsøkene på å publisere *manga* på norsk. Manga er japanske tegneserier, bokstavelig "useriøse tegninger" eller "tilfeldige skisser", og de siste 10-15 årene har de tatt opp konkurransen med europeiske og amerikanske serier internasjonalt. Nå kommer Egmont Serieforlaget med "Ranma 1/2" utgitt i pocketbokformat, mens Bladkompaniet satser på samlebladet "Manga Mania" i samme format som for eksempel "Agent X9". Jeg skal ikke på noen måte utgi meg for en kjenner, men vil allikevel prøve å peke på et par av de mer bemerkelseverdige aspektene ved fenomenet. Men først en kort introduksjon av seriene som nå kommer på norsk:

"Ranma 1/2" er en av Japans største serier, tegnet og skrevet, med assistanse, av Rumiko Takahashi (1957-). Salgstallene hennes i Japan og resten av verden gjør henne sannsynligvis til verdens mest solgte tegneserieskaper. Hun er svært produktiv, og har en enkel, lett gjenkjennelig og effektiv strek – de formidler karakter, følelser og handling uvanlig klart og variert. Hun skriver forviklingskomedier like velkomponerte som Carl Barks' eller René Goscinny's. "Ranma 1/2" handler om tenåringer, kjærlighet, kampsport og magi, er veldig, veldig morsom og bør appellere til ungdom i alle aldre.

Japanere begynner på siste side og leser fra høyre mot venstre, og i "Manga Mania" har de beholdt dette i stedet for å speilvende serien – det høres rart ut, men er faktisk lett å venne seg til. Pussig nok brukes de amerikanske titlene på seriene. Av de fire seriene er "Blade of the Immortal" den mest originale – en svært vakkert tegnet men svært brutal samuraiserie. "Great Teacher Onizuka" er en svart, temmelig voksen komedie om en tidligere ungdomsforbryter som blir lærer. Tegningene er styggpene. "Love Hina" og "Chobits" er i noen grad samlebandsprodukter, med oversøte tegninger og historier som ofte etterligner Rumiko Takahashis serier. Begge bladene inneholder for øvrig introduserende artikler om manga.

Det viktige her, tror jeg, er det overraskende i at norske ungdommer plutselig sitter med japanske tegneserier – og japanske tegnefilmer og japanske Nintendo'er og Playstation'er, mens de spiser nudlene sine. Det var ikke sånn da jeg var ung! Da hørte vi på "Born in the USA", og tanken på at de komiske, dresskledde menneskene med duppedittene sine kunne spille en rolle i ungdomskulturen var

fjern, for å si det mildt. Og med god grunn. Hvor lenge siden er det egentlig noe lignende skjedd? Selvfølgelig har vi lagt oss til afrikansk musikk, sør-amerikanske tekstiler, orientalsk krydder og sånt i århundrer, men da bestemte vi. Vi plukket ut det vi ville ha og plasserte det der vi ville ha det, innenfor våre rammer, på vår vestlige kulturs betingelser. Hvor lenge siden er det noen Utenfra har kommet til Vesten og pushet underholdningen sin på oss? Moroen deres er kulere enn noe vi har. De er kulere enn oss. Når skjedde det sist? Jeg kommer til at det er rundt regnet 500 år siden.

Vesten har dominert resten av verden politisk, økonomisk og kulturelt i 500 år – omtrent siden araberne ble hevet ut av Granada. Dette betyr ikke at kulturen ikke har beveget seg begge veier, at ikke Vesten i stor grad har importert ideer, medier og kunstformer fra resten av verden. Poenget er hvor makten har ligget. Det vil si at Vesten fritt har kunnet eksportere kultur til Asia, Afrika og Sør-Amerika, og samtidig importere kultur og underholdning til resten av verden på sine egne premisser.

Dette er knapt en naturgitt tilstand, og det er ingen grunn til å anta at den vil vare. Verdens sentrum er, i landmasse og folketall, et halvmåneformet område fra Japan over Kina, Indonesia og India til Pakistan omtrent. I det lange løp er det grunn til å tro at den kulturelle, økonomiske og politiske dominansen kommer til utgå derfra. Det er videre naturlig å anta at Japan er foregangslandet og forløperen for en bredere utvikling. Det var det første ikke-vestlige landet som skaffet seg en militær og politisk likevekt med vesten, for så å bli fulgt av Kina og nå kanskje India. Det var det første ikke-vestlige landet som skaffet seg en teknisk og økonomisk likevekt med, til dels en overmakt over Vesten, for så å bli fulgt av de små dragene og nå kanskje Kina.

I dette perspektivet kan det å ignorere japanske underholdningsprodukter i år 2003 være like lurt som det å le av japanske transistorradioer, lommekalkulatorer og billige Datsuner var på 60- og 70-tallet. De er bare den spede begynnelsen. Jeg har en snikende mistanke om at underholdningsindustriens og kulturlivets sentrum kommer til å flytte til Asia i løpet av århundret vi nettopp har begynt på. De beskjedne bladene i tegneseriehyllene på Rimi er fortropper i en større kulturomveltning. Jeg foreslår at vi kjøper dem inn. ■

Se for øvrig: http://www.bergen.folkebibl.no/tema/tema_2003/tegnserier.html

TIDEMANN **4** **BIBLIOTEKSYSTEM[®]**
-fremtidens bibliotek

**Leselyst fortjener god service
-vi gir deg verktøyet!**

BIBLIOTEKSERVICE AS
- navnet på god service

“Rystende” tur til Murmansk

Etter årets nordnorske bibliotekkonferanse i Kirkenes, var det 38 deltakere som hadde meldt seg på tur til Murmansk. Fredag ettermiddag ble bussen fra Pasvik Turist fylt og turen gikk østover. Det ble en rystende tur på flere måter.

■ ■ ■ **Tekst & foto: Jens Christian Strandos** **Bibliotekenes IT-senter AS**

Grensepasseringen gikk meget greit på vei inn i Russland. Men selve kjøreturen ble en selsom opplevelse på grunn av dårlige veier. Bussen hoppet og ristet i 6 timer. Det som rystet oss mer var hva vi så gjennom bussvinduene. Nikkel var virkelig ille. En skogbrann for noen år siden hadde brent ned all vegetasjon i mange mils omkrets og ingenting ville gro i den forurensetningen som var der. Synet var skremmende.

Guiden fra Pasvik Turist var dyktig og svært inspirerende. Han hadde små fortellinger om alt vi passerte langs veien. Utpå kvelden kom vi endelig til Murmansk. Byen lyste opp langs elven og så svært innbydende ut. Mørket skjuler mye.

Hotellet var ganske nyoppusset og mye brukt av turister. En stor plakate, som vi vanligvis ikke ser i Norge, møtte oss inne i gangen: Det var forbudt å ta med våpen inn i nattklubben. Ja, ja, dette skal nok bli fest tenkte vi og skyndte oss opp på rommet for å bli kvitt bagasjen.

Middagen ble servert i restauranten og som drikke var det selvfølgelig øl og vodka. Man er da i Russland. Er ikke gjennomsnittsforkonsumet her borte er en halv liter vodka per person per dag?

Lørdag morgen var det frokost og samling utenfor hotellet for å dra på sightseeing. Første post på programmet var et besøk i fylkesbiblioteket. Det ble et kultursjokk. Biblioteket hadde en samling på over 3 millioner bøker,

men de så vi ikke mye til i hyllene. Publikum hadde tilgang til kortkataloger og fikk bøkene utlevert av bibliotekarene som hentet dem på store lagere. Guiden vår på biblioteket het Lubov Kondrashina og hun tok oppgaven alvorlig. Det ble en mengde avdelinger vi fikk se og etterhvert var nok interessen for hva som fantes i de lokale butikker litt større enn å se en ny avdeling med kortkataloger.

Etter rundturen bar det ut i gatene med rublene løst i lomma. Her kom det damer med sort belte i shopping og rullende rubler i øya. Nærmeste “kjøpesenter” ble oppsøkt og den første og beste disken med russisk kaviar ble støvsugd. Her var det ikke snakk om påfyll fra lager nei, disken var lageret.

Det som var trist å se var eldre damer som stod og solgte personlige eiendeler for å skaffe penger til livets opphold. Guiden vår sa at ting har blitt bedre der, men det er nok langt frem.

Etter handleturen ble vi kjørt til en lokal kirke. Her fikk vi se Russland fra en annen side. Utsmykningen var fantastisk. Ikoner og bilder er noe de kan. Trist var det å se tiggerne utenfor kirken, her fikk vi se den harde virkeligheten uten glansbildene inne fra kirken. Guiden fra Pasvik Turist pleide å kjøpe brød for å gi til disse og det ble nok noen rubler ekstra når alle vi i bussen passerte de på vei inn og ut.

Turen opp til Alesha, en 35 m høy statue av en soldat som skuer ut over havnen i Murmansk ble en stor opplevelse. Noen ville se den fordi den spiller

en viktig rolle i filmen om Berlevåg mannskor, mens andre ble imponert over størrelsen på anlegget. Det ble også anledning til en liten kjøretur rundt i Murmansk og det var mye rart å se. Forfallet var kanskje det verste, nesten ingenting blir vedlikeholdt. Enkelte steder hadde man malt forsiden på bygninger som vendte ut mot gaten mens resten av bygningen var totalt grå. Flere steder stod det halvbygde boligblokker som aldri vil bli fullført. Kort fortalt stammer de fra sovjettiden hvor det var nye planer hvert 5 år. Ble en blokk ikke ferdig når et nytt 5 års direktiv kom, så gikk man bare fra blokken og begynte å bygge på nytt etter de nye direktivene. Flere steder kunne man altså skue resultatet av en slik politikk.

Lørdag kveld ble tilbrakt på hotellet. Middagen var ok og etterpå dro de fleste ned i baren. Her var det rolig musikk og man kunne prate sammen. I nattklubben hvor man ikke fikk ha med våpen inn var det jo ikke noe spennende å gå, så vi holdt oss til baren og ventet i spenning. Det mest spennende var vel 19 vaglende fugler, som vi kunne telle det til etter hvert. Her satt de enslige på tur og rad og ventet på at noen skulle kontakte dem. De gjorde ikke engang forsøk på å skjule hva de gjorde der. Prisnivået i baren var nok høyt for en russer, men for oss var det latterlig. Etter hvert kom søvnen og en ny morgen våknet sammen med oss.

Frokost ble igjen fortært og deretter var det utsjekking. Utenfor hotellet ble vi møtt av en fortvilet sjåfør og lattermild guide. Dessverre var strømmen på bussen blitt borte i løpet av natta, og bussen ville ikke starte. Guiden, rolig og avslappet som alltid (i hvert fall så lenge vi så ham), mente at dette ville gå bra. Falken og Viking finnes ikke i Murmansk, kanskje de burde ha hatt avdelingskontor der. Her var det bare å gå ut i gata og håpe på at

en lastebil kom forbi. Startkabler ble laget av russisk armeringstål og det var moro å se på en hel gjeng som holdt to harde stålbitar mellom batteriene på de to bilene. Her var det mye dristige koblinger med stikkflammer mellom fingrene og varmt ble det jo også. Selvfølgelig startet bussen etter hvert og vi kunne glade sette turen hjemover.

Det meste av hjemturen gikk bra og ganske smertefritt. Det humpet og ristet, men moroa begynte på den russiske tollstasjonen. Alle skulle inn og sjekkes, det hadde vi også gjort på turen bort, så dette skulle nok gå greit. En del hadde fly de skulle rekke sørover og det var dermed ikke mye tid til rådighet. Gjennomlysning av bagasjen gikk bra. Men så skjedde uheldet. En buss bak oss kom også inn med sine folk og tollerne fortsatte å skanne deres bagasje. Der var det nok en som ikke hadde skjønt hva man gjør med våpen. Inn på russisk tollstasjon troppet han opp med et fullt montert jaktgevær og gjett om det ble oppstandelse. Alt stanset opp, absolutt alt. Hektisk møtevirksomhet og stadig flere folk med gullkantede skulderklaffer kom og gikk. En som gikk forbi oss mumlet – big mistake, big mistake, ristet på hodet og gikk videre.

Halvannen time senere og etter mye diplomatisk arbeid fra vår meget eminente guide fikk vår buss lov til å forlate tollstasjonen. Puh. Nå stod bare den norske kontrollen igjen og det burde være greit. Men dengang ei. Vi fikk beskjed fra dem om at alt måtte ut av bussen, absolutt alt og så måtte vi dra det gjennom stasjonen. Det skulle være full kontroll. Jeg lesset meg ned med kofferter og vesker og stakk passet i munnen slik at bildet var synlig. Deretter slet jeg meg gjennom bygningen. Der satt det en og tittet på oss og 20 sekunder senere var jeg på norsk område og kunne gå inn i bussen igjen. Alle så på hverandre og skjønnte at her hadde vi vært utsatt for en aprilspøk i september av norske tollere. At de hadde slik humor? Bildet i passet kunne like godt ha vært av et hengebuksvin fra Siam, ingen ville ha oppdaget det.

Bussen skled inn på flyplassen og de som skulle med flyet rakk det akkurat, men med hårfin margin. Alt i alt en flott tur takket være Pasvik Turist fra Kirkenes. ■

Ringve videregående skole

Skolebibliotekar

Ringve vgs. har 450 elever fordelt på allmennfag, formgivning, medier og kommunikasjon og musikk, dans, drama. Skolen har et nyinnredet bibliotek.

Det er nå ledig 75 % stilling som skolebibliotekar. Skolen vil se det som en fordel om arbeidstida følger skoledagens lengde og skoleåret, men dette er ikke et krav. Det kan være aktuelt å legge enkelte saksbehandleroppgaver inn i stillingen. Regulativlønn etter utdanning og kvalifikasjoner: (250 000—277 000 kr).

Den som har ansvar for skolebiblioteket, må ha bibliotekarutdanning. Vedkommende må også være interessert i skole og arbeid med ungdom. Vi ønsker at skolebiblioteket skal være en krumtapp i skolens arbeid og søker etter en bibliotekar med engasjement og interesse for å arbeide med bibliotek som en pedagogisk utviklingsarena.

Søknadsfrist 15. desember.

Tiltredelse etter avtale våren 2004.

Medlemsfordeler

Vi er her for deg.

Ragnar, Nina Anette og Janike besvarer spørsmål om dine medlemstilbud på forsikring, lån og sparing i Gjensidige NOR.

Ring 21 01 39 39

eller kontakt oss på post@ys-medlemsfordeler.no

Gjensidige
NOR

Nyhet fra Avenir Forlag

EN KURV TIL MIN DATTER

Kristin Solli Schøien

Mange kjenner på behovet for meningsfulle markeringer og tradisjoner. Kristin Solli Schøien er kunnskapsrik og entusiastisk og har skrevet en lærerik, vakker og fantasi-eggende bok om hvordan vi kan leve med i gamle tradisjoner og samtidig skape våre egne. Boken tar utgangspunkt i – og fletter sammen – livsrytmen, årsrytmen og kirkeårets rytme.

Kr 438,-

ISBN 82-494-0032-1

Dette er en bok om magi. Den slags magi som gjør ett hus helt annerledes enn alle andre hus for den som bor der. Den slags magi som får en dag til å bli helt annerledes enn alle andre dager. Fra forordet.

"Tyskerne drepte ikke katter!"

Willy FLOCK skriver lystig om barnehjemsbarn.
Omslagsteining av Finn Graff - Kr. 145. ISBN
82-7328-078-0 - www.lanser.no - Mentor!

Avenir Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no

Brodd kan bibliotek !

Kontakt oss når det gjelder konsulenttjenester på bibliotekområdet. Våre tjenester omfatter

- bibliotekutvikling i alle typer organisasjoner
- bibliotekplaner i kommuner og fylkeskommuner
- ledelses- og organisasjonsutvikling
- valg av biblioteksystemer
- markeds- og brukerundersøkelser
- evaluering av tjenester
- klassifikasjonssystemer
- intern opplæring

Se beskrivelse av våre tjenesteområder og prosjekter på www.brodd.no eller ta kontakt med oss på telefon **23 37 90 60**.

Bibliotekarforbundets medlemmer får 20% rabatt på Brodds standard kurspriser. For ajourført kursoversikt, program og påmelding se www.brodd.no.

Brodd er en privat stiftelse med ansatte som har bibliotekar- og IT-bakgrunn
Vi tilbyr konsulent- og vikartjenester innen arkiv, bibliotek, kultur, kunnskapsorganisering, ledelse, organisasjon og web.

Post- og besøksadresse: Brodd, Brynaveien 5, 0667 Oslo TE- 23 37 90 60 Fax: 23 37 90 61 E-post: brodd@brodd.no Org. nr: 974 789 299

Kurs og videreutdanning ved Bibliotek- og informasjonsstudiene

- 4. desember:** **Cinematex / Bibliotek. Dagsseminar om film i biblioteket.** Pris: kr. 600,- (inkl. enkel lunsj).
- 12.–16. januar:** **Grunnkurs A.** Kurs som gir grunnleggende innføring i bibliotek- og informasjonsfaglige emner.
- 21. januar** **Dagsseminar i samarbeid med NOLUG:** Tittel: Power Searching With the Experts: How to Make the Most of the Web and Online Sources.
- 26.–28. januar:** **Søkekurs for fjernstudenter.** Del 1.
- 13. februar:** **Kari Skjønsberg-dagen 2004.** Barne- og ungdomslitteraturkonferanse. Tema: *Det mannlige blikket.*
- 8.–10 mars:** **Søkekurs for fjernstudenter.** Del 2.
- NY DATO: 15.–16. april:** **Katalogisering i NORMARC.** Innføring og katalogisering.
- 14.–18. juni:** **Grunnkurs B.** Bibliotek- og informasjonskunnskap, med vekt på søkeverktøy og databaser i referansearbeidet.

Videreutdanningstilbud:

2004: Videreutdanning i referansearbeid og digitale bibliotek. Deltidsstudium. Studiet består av:

MODUL 1: Referanseutvikling. - om organisering av digitale og fysiske spørretjenester (Våren 2004: uke 4, 12 og 22)
Deltakerne vil lære å vurdere, planlegge, utvikle og drifte spørsmåls- og veiledningstjenester i bibliotek og tilsvarende institusjoner. Gjennom studiet skal studentene få god innsikt i organisering og drift av digitale spørrekasser og referansenettverk. De skal lære om kvalitetssikring av spørretjenester og få innsikt i økonomiske modeller for drift av spørretjenester. De skal også få økt kompetanse i brukersamtaler (intervjuing) og pedagogisk veiledning.

MODUL 2: Informasjonssøking (Høsten 2004)

Hver modul gir 15 studiepoeng og kan søkes separat. Søknadsfrist: Snarest, løpende opptak (fram til 6. januar) for modul 1. Pris: Kr. 2.000,- + semesteravgift (Søknadsfrist for modul 2 annonseres senere)

For nærmere opplysninger om kurs og videreutdanning, se <http://www.hio.no/enheter/jbi/kurs>

Påmelding til alle kurs: kurs@jbi.hio.no eller tlf.: 22 45 26 10. OBS! Til kurs/utdanninger med søknadsfrist: bruk elektronisk søknadsskjema: <http://www.jbi.hio.no/kurs/skjema>, eller ta kontakt med kurskonsulent Kristin Skorpen, kurs@jbi.hio.no, eller tlf. 22 45 26 10 for tilsending av dette.

Det tas forbehold om programendringer.

25 % prisavslag til bibliotekene!

26 år gamle Linda Merethe Ellefsrud fra Hedmark har skrevet ei spesiell bok; om den store togkatastrofen på Åsta den 4. januar 2000 og om kampen med de vonde minnene etterpå.

Av tilbakemeldinger som både hun og forlaget har fått fra sykepleiere, leger, psykologer og andre omsorgspersoner, forstår vi at boka er anbefalt lesing. Her er erfaring til ettertanke. Linda og vi håper at boka kan være til nytte og hjelp for andre.

For å bidra til at så mange som mulig kan få tilgang til boka på sine respektive bibliotek, gir vi denne gangen et helt spesielt tilbud:

25 % rabatt!!!

Ordinær pris: 285,00

Bibliotekenes pris: 213,00

Bøkene bestilles på vanlig måte gjennom Biblioteksentralen

De som allerede har kjøpt, får prisdifferansen refundert ved å gi forlaget beskjed direkte

UNNSKYLD AT JEG LEVER ISBN 82-91352-44-5

Gjør deg bedre kjent med Trysil-forlaget og våre bøker ved å gå inn på våre nettsider
www.trysil-forlaget.no

Forlaget Halleys AS, Kirkegata 8, 3770 Kragerø
Tlf 35 98 38 87. Fax 85 03 44 05
E-post <forlaget.halleys@lokalhist.no>
URL <http://lokalhist.no>

"I Draugens rike" Bind I av Odd Sørensen

Dette er første bind av en serie på 4 bøker, som tar for seg Lofotens vinterskreifiske fra 1859 til 1950.

Ca 20-30 år pr bind. Deltakelse fra hele landet.

Første bind omhandler tida fram til og med 1875.

Den inneholder noe statistikk, men bryr seg først og fremst med menneskene bak statistikken.

Innholdet er basert på fiskerioppsynets årsberetninger, betjentenes sjøforklaringer, døde og begravde fra Lofotens kirke- og klokkerbøker, avisenes omtaler av forlis og ulykker, og andre trykte kilder som omhandler vinterskreifisken i Lofoten.

Dette er førstehånds kunnskap om hva som skjedde, fortalt av dem som var nærmest, og ført i penna av fiskerioppsynets betjenter.

Boka er rikt illustrert av tidsriktige bilder, som er henta fra Lofotmuseets bildesamling i Storvågan i Lofoten, og Norsk Fiskeværsmuseum på Å i Lofoten.

Ekte historie tufta på autentisk kunnskap!

Veil. utsalgspris: Kr 349,-. ISBN 82-91254-08-7, med strekkoder. Innbundet, 262 sider i A4-format.

KLASSEKAMPEN

VENSTRESIDAS DAGSAVIS

Tidene skifter - tenk annerledes

Abonner på Klassekampen:

Kontakt oss på tlf. 22 05 95 72,

e-post: abonnement@klassekampen.no eller

www.klassekampen.no

Introduksjonstilbud:

3 mnd. kr 505,- Spar kr 105,-

6 mnd. kr 1010,- Spar kr 210,-

KORT OG GODT-serien

fra Fritt og vilt: Kunnskap om verden. Små (pocket), slanke (124-150 s), billige (125 kr)* og spekket med vesentlig informasjon, lærdom og aha-opplevelser. Velskrevne og lettlesle.

* Kjøp direkte fra oss og få 20% rabatt f.o.m. 2. eks uansett tittel i serien!

www.frittogvilt.no/kortoggodt/bibliotek

EGYPT REISER

- ingen kan Egypt bedre

Vår spennende temareise RA 1 fortsetter - nå med ekstra avganger

RA 1 er den åttende 13-dagers rundreise i Egypt: Kairo og Aleksandria med mulighet for Aleksandria og Abu Simbel

Velg mellom turtiltak og 1 måned hotell fra kr 12990,-

HORUS

Vårt sommerprogram HORUS er komplett

13 dager: 2 netter Kairo, 3 netter Nilarosette og 4 netter Hurghada fra kr 9990,-

7 netter kombinasjonsreise

Velg mellom Kairo/Luxor, Kairo/Sharm el Sheikh fra kr 6990,-

13 dager rundreise inklusiv Alexandria

Velg reise i 3 forskjellige kombinasjoner av tilreisetrul, kultur og badelene fra kr 12900,-

2 uker Sharm/Hurghada

i kombinasjon med 1 dag Kairo. Se Pyramidene og Det egyptiske Museum. Inkl. kurs fra kr 8490,-

Vi skreddersyr alle slags program som passer til alle ønsker

Be om vår nye flotte katalog

EGYPT REISER

Cort Adelerstg 18 - Viken - 0254 Oslo

Tlf: +47 24 11 22 00 · Fax: +47 24 11 22 01

post@egyptreiser.no · www.egyptreiser.no

TRONSMO BOKHANDEL

– Vi gjør Norge smartere!

pondus – politikk – bukowski – musikk – cuba – tintin – lynkk – fante – carl barks – globalisering – kaz – reiseskildringer – elvis&ali – indianere – skjønn og uskjønn litteratur – beat – tung og lett filosofi – foppall – økonomi – nielsen – vi og de andre – spoken word – asia – lesbe/homse – krim – pulpmagneter – historie – hate – afrika – kvermeland – midt-østen – film – kjønn – postkort – restopplag – skottland – tidskrifter – populærvitenskap og våre venner menneskene

«... One of the coolest bookshops in the world.»

NEL GAIMAN

«Small bookshops rule!»

ZADIE SMITH

«Det finnes bare en hip bokhandel i Norge»

JAN ERIK VOLD

«The best bookshop in the world»

ALLEN GINSBERG

TRONSMO BOKHANDEL
– uavhengig siden fødselen –

Kristian Augustsgate 19
Postboks 6754 St. Olavs plass
0130 Oslo
Telefon 22 99 03 99
Fax 22 11 33 74
post@tronsmo.no
www.tronsmo.no

Ledig stilling?

"Bibliotekaren" er et rimelig og effektivt alternativ for annonsering av ledige stillinger. Vi er alene om å komme ut hver eneste måned året rundt. Vi er alene om å ha så kort produksjonstid. Og vi er alene om å ha så lave priser.

Ta en titt på vår utgivelsesplan og våre annonsepriser på side 2, eller ring redaksjonen på 57 82 07 65. Neste gang du skal lyse ut en ledig stilling kan du trygt ta kontakt med oss!

NORSK TIDSSKRIFT
FOR

BIBLIOTEK FORSKNING

Abonnementføring

Årsabonnement kr 100,- (inkl. porto)
4. kvartal 2003
Til abonnentene vil bli sendt en kopi av utgaven for 4. kvartal 2003 og 1. kvartal 2004. Hvis du ønsker å abonnere på flere utgaver, kan du kontakte redaksjonen på telefon 57 82 07 65 eller på e-post: bibliotek@bibliotekforskning.no

Ansvar

Forlaget Bibliotekforskning, Postboks 110, 0403 Oslo
Utgavens ansvar: 2003 Thomas
T: 02 21 82 65 F: 02 21 82 42 12
E: bibliotek@bibliotekforskning.no

www.bibliotekforskning.no

Abonnement og bestillinger

Forlaget Bibliotekforskning
Postboks 110, 0403
Oslo
Til abonnentene vil bli sendt en kopi av utgaven for 4. kvartal 2003 og 1. kvartal 2004. Hvis du ønsker å abonnere på flere utgaver, kan du kontakte redaksjonen på telefon 57 82 07 65 eller på e-post: bibliotek@bibliotekforskning.no

ei avis til å lese

• Leser av norske og utenlandske bøker,
 påvarepublisering, CD-ROM og
 andre informasjonstjenester.
 • Tilbyr:
 • Kikk på bøker
 • Elektronisk informasjon
 • Den tidlige informasjonen
 • Personlig oppfølging
 • Start- og avsluttende kurs og
 oppløp, med tillegg av
 kurspris.
 • Kontakt med andre bibliotek
 og informasjonstjenester.

Abonner nå, så vet du ikke et angrep!

1998-1999 112 1998-1999 112 1998-1999 112
 1998-1999 112 1998-1999 112 1998-1999 112

1998-1999 112 1998-1999 112 1998-1999 112

nhas

• Leser av norske og utenlandske bøker,
 påvarepublisering, CD-ROM og
 andre informasjonstjenester.

Tilbyr:

- Kikk på bøker
- Elektronisk informasjon
- Den tidlige informasjonen
- Personlig oppfølging

Start- og avsluttende kurs og
 oppløp, med tillegg av
 kurspris.

Kontakt med andre bibliotek
 og informasjonstjenester.

Norwegian Library House 25
 Postboks 177, Nydalen
 0421 Oslo

Telefon 22 11 22 41
 fax 22 50 03 29
 post@nhas.no
 www.nhas.no

Kikk innom Bibliotekarforbundet på veven:

www.bibforb.no

Bibliotekarforbundet

INNMELDINGSSKJEMA

Navn	_____	Født	_____
Adresse	_____	Tlf.	_____
	_____		_____
Postnr.	_____	Poststed	_____
E-post:	_____		

Yrkesaktiv	☐	Godkj. Bibliotekareksamen (År)	_____
Student	☐		
Ikke yrkesativ	☐		

Arb. giver	_____	Sektor (Komm/Stat/Fylke/Priv)	_____
Adresse	_____	Tlf.	_____
	_____	Faks.	_____
Postnr.	_____	Poststed	_____
Stilling	_____	Ansiennitet fra	_____
Stillingskode	_____	Lønn/Lønnstrinn	_____
	_____	Stillingsandel	_____

Dato	_____	Signatur	_____
------	-------	----------	-------

Kontingentsatser:

Yrkesaktive: 1,32 % av bruttolønn. (Min. kr. 2220 pr. år. / Maks. kr. 3840 pr. år.)
Ikke-yrkesaktive: kr. 250 pr. år.
Studenter: kr. 100 pr. skoleår.

Skjemaet sendes: Bibliotekarforbundet, Lakkegt. 21, 0187 Oslo,
vedlagt dokumentasjon av bibliotekarutdanning.

Sekretariatet:

Leder:	Monica Deildok
Org. sekretær:	Thor Bjarne Stadshaug
Adresse:	Lakkegt. 21, 0187 Oslo
Telefon:	22 17 04 95
Fax:	22 17 04 96
E-post:	bf@bibforb.no
URL:	www.bibforb.no

Styret:

Leder
 Monica Deildok
 BFs sekretariat, Lakkegt. 21, 0187 Oslo
 Tlf. jobb: 22 17 04 95
 Faks: 22 17 04 96
 Tlf. priv.: 33 77 77 16
 Mobil: 41 21 23 57
 E-post: monica.deildok@bibforb.no

Nestleder
 Mona Magnussen
 Universitetsbiblioteket i Tromsø
 Breivika, 9037 Tromsø
 Tlf. jobb: 77 64 41 49
 Faks: 77 64 45 90
 Mobil: 41 21 21 55
 E-post: mona.magnussen@ub.uit.no

Styremedlemmer

Hanne Brunborg
 Gol bibliotek
 Ritha Helland
 Bibliotekstudent
 Lone Johansen
 Malakoff videregående skole
 Richard Madsen
 Sørfold folkebibliotek
 Klaus Jøran Tollan
 Høgskolen i Hedmark

Varamedlemmer

Olga Skrinde, Fylkesbibl. i Akershus
 Ola Eiksund, Arendal bibliotek
 Guri S. Haugan, Levanger bibliotek
 Roger Dyrøy, Direktoratet for brann-
 og elsikkerhet
 Signe Witsø, Høgskolen i Sogn og
 Fjordane

Fylkeslagene:

Finnmark

Lillian E. Rushfeldt
 Vadsø videregående skole, Boks 610, 9811 Vadsø
 Telefon: 78 95 56 63
 Telefaks: 78 95 28 50
 E-post: lillian.rushfeldt@vdsvgs.finnmark-f.kommune.no

Troms

Stine Fjeldsøe
 Tromsø bibliotek,
 Boks 752, 9258 Tromsø
 Telefon: 77 68 37 02
 Telefaks: 77 65 74 14
 E-post: stine@tromso.folkebibl.no

Nordland

Aasa Storlien
 Brønnøy bibliotek,
 8900 Brønnøysund
 Telefon: 75 01 20 50
 Telefaks: 75 01 20 01
 E-post: Aasas@bronnøy.folkebibl.no

Trøndelag

Liv Vikan
 FoU-avdelingen,
 Sykehuset Levanger, 7600 Levanger
 Telefon: 74 09 83 36
 Telefaks: 70 09 85 00
 E-post: liv.vikan@hnt.no

Møre og Romsdal

Gro J. Sandvik Fegth
 Fræna videregående skole
 Bøen 22, 6440 Elnesvågen
 Telefon: 71 26 64 20
 Telefaks: 71 26 64 01
 E-post: fvgsbib@online.no

Sogn og Fjordane

Anne Siri Fardal Bruteig
 Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
 6863 Leikanger
 Telefon: 57 65 51 92
 Telefaks: 57 65 50 55
 E-post: afa@fm-sf.stat.no

Hordaland

Siri Sjursen
 Hordaland fylkesbibliotek
 Fylkeshuset, 5020 Bergen
 Telefon: 55 23 93 74
 Telefaks: 55 23 93 79
 E-post: siri.sjursen@hordaland-f.kommune.no

Rogaland

Kari Aardal
 Vardafjell vid. skole
 Spannavn. 25, 5532 Haugesund
 Telefon: 52 70 99 10
 Telefaks: 52 70 99 15
 E-post: aaka.vardafjell-vgs@rogaland-f.kommune.no

Agder

Gro Heidi Råmunddal
 Høgskolev. 24
 4640 Søgne
 Telefon: 38 16 76 54
 E-post: groheidi@c2i.net

Telemark

Kari Madsen Moldvær
 Porsgrunn bibliotek
 Postboks 1133, 3905 Porsgrunn
 Telefon: 35 54 71 71
 Telefaks: 35 55 90 93
 e-post: karim@porsgrunn.folkebibl.no

Vestfold

Hanne Sveen
 Tønsberg og Nøtterøy bibliotek
 Storgata 16, 3126 Tønsberg
 Telefon: 33 35 49 31
 Telefaks: 33 35 49 69
 E-post: hannes@tonsberg.folkebibl.no

Buskerud

Anne Foss
 Buskerud fylkesbibliotek
 Boks 1136 Bragernes, 3001 Drammen
 Telefon: 32 80 63 55
 Telefaks: 32 80 64 53
 E-post: foss@buskerud.fylkesbibl.no

Hedmark og Oppland

Elin Linge Hermansson
 Høgskolen i Hedmark, Avd. for lærerutdanning
 Holsetgt. 31, 2318 Hamar
 Telefon: 62 51 76 62
 Telefax: 62 54 24 95
 E-post: Elin.Hermansson@luh.hihm.no

Østfold

Anne Woje
 Fredrikstad bibliotek,
 Boks 100,
 1601 Fredrikstad
 Telefon: 69 38 34 33
 Telefaks: 69 38 34 34
 E-post: acwo@fredrikstad.kommune.no

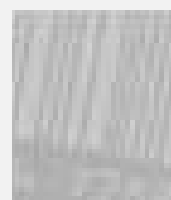
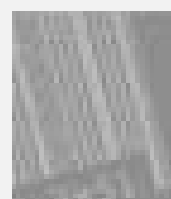
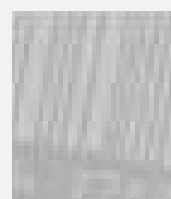
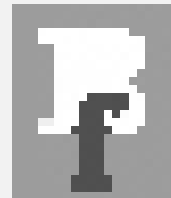
Oslo/Akershus

Anne Cathrine Undhjem
 Fylkesbiblioteket i Akershus
 Boks 85, 2027 Kjeller
 Telefon: 63 80 10 20
 Telefaks: 63 81 09 26
 E-post: cathrine.undhjem@fia.akershus-f.kommune.no

B-blad

Returadresse:

**Bibliotekarforbundet
Lakkegata 21
0187 Oslo**

Sitatet:

"Our vision for the new library is to recapture the spirit of the ancient library. Not so much to try to collect all the books on the planet - a task arguably beyond the means of even the great Library of Congress with its enormous resources - but to recapture the spirit of openness and dialogue and rationality that permeated the ancient library. To encourage the inquisitiveness and the exploration that goes with free inquiry and free speech. To be a space of freedom, where dialogue with the other can take place."

Ismael Serageldin

Librarian of Alexandria

(I sin bok "Bibliotheca Alexandrina - The Rebirth of the Library of Alexandria", utgitt i 2002.)